

SZARVAS ÉS VIDEKE

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:	Előfizetési árak:	Kiadóhivatal:
Vármegye-utca 986. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.	Egész évre . . . . . 4 frt. — Félévre . . . . . 2 frt. Negyedévre . . . . . 1 frt. — Egycs szám . . . 8 kr. MEGJELEN HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.	Belicey-utca 11. szám, (saját ház), hova az előfizetés pénzek intézendők. — Hirdetéseket jutányos áron elfogad BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

„Adjon Isten erőt, egészséget“!

A népeletet tanulmányozó utazók meglepetéssel tapasztalják, hogy a magyar nép köznapai közönségében szépen megnyilatkozik a vallásos érzés, midőn Európa sok népétől eltérőleg az érkezőt vagy távozót Isten nevével üdvözljük, „Isten hozta!“ „Isten áldja meg!“ „Adj' Isten erőt, egészséget!“ szokottabb köszöntések nálunk országszerte, mint az idegen „alkáz' szolgálja“ „magamat ajánlom“ „jó szerencsés utat!“ stb.

Sokat mondó üdvözlési módunk ez!?:

„Adj' Isten erőt, egészséget!“ Kérdem: kívánhatnánk-e egymásnak többet, jobbat erő dolgot az erőnél s egészségnél? Hiszen épen ezen alapul megelégedésünk, munkaképességünk hasznavehetőségünk s csak minden életörömünk.

„Erő, épség, egyetértés“ a főgymnasium roskadozó tornacsarnokának felirata is. Magában foglalja a fentebbi köszöntés s felirat azon sarkalatos feltételeket, melyek egyéni s társadalmi életünk szerencsés lebonyolításához föltétlenül szükségesek.

„Adj' Isten erőt, egészséget! Mily sokat jelentő üdvözlés és jó kívánság egyben!

De a jó kívánság röpke szó. Szónál többet ér a tett. Most a fentebbi jó kívánságot tettel vártatná be Szarvas városa s főleg annak t. képvisellete a helybeli főgymnasium tanulósgá-

val szemben, ha az iskolatanács elnöksége által kért főjegyzői lakot tornacsarnok építési céljából oda ajándékozna az építkezni kénytelen főgymnasiumnak.

Nézzük közelebbről, minő jelentékeny érdekek kapcsolódnak a t. képviselőség kedvező határozatához?

1.) A regale-ügy, szerencsés lebonyolítása után a városunk rendelkezése alá eső kultur-alap lehetővé teszi azon áldozatot hogy városunk a jegyzői lakot a főgymnasiumnak rendelkezése alá bocsássa. Ezzel a város a helybeli közművelődés nem utolsó érdekét mozdítaná elő. Ki ne tudná, hogy a helybeli felekezetek által fentartott elemi iskolákon kívül nincs városunknak sem régiebb, életrevalóbb közművelődési intézete a helybeli főgymnasiumnál. S mondhatni, hogy ezt is csaknem Isten kegyelméből kapta meg Szarvas 60 évvel ez előtt s magának a községek a főgymnasium által teljesített sokszerrő szolgálatért vajmi keveset kellett eddig áldoznia. Ha összehasonlítjuk magunkat a szomszéd községekkel lehetetlen észre nem vennünk szerencsés helyzetünket. Csak futtában említjük hogy szentes maga tartja fen főgymnasiumát. Évi áldozatával gondoskodik 14 tanár fizetéséről s 85 ezer forintos befektetéssel emelt pár évvel ez előtt czélszerű és ékes gymns. épületet. Viseli e mellett a földmívelés és tova fejlesztés évi költségét s egyéb nagy közterbei daczára

is büszkén mutat áldozatára, mely által oltárt emelt a nemzeti hőzművelődésnek. Köztudomásu dolog, hogy Mező-Túr városa és reform. egyháza vállvetve alig pár éve 130 ezer forintos iskolai épületet emelt s eddig csonka gymnasiumát a jövő tanév elején nyolczosztályos teljes gymnasiummá fejlesztte, mert tudja, hogy a *ki-é ez ifjúság nevelése. az-é a jövő!* Csaba városa az örökváltsági kárpótlásból nyert 60 ezer forintját az ottani felekezetek lélekszámának arányában iskoláik támogatására kiosztván, 42 ezer forintot adott az ottan evang. algymnasiumra sőt ezek mel'ett évente két-két ezer forinttal segíyezi ugy az algymnasiumot, mint az ottani polgári leányiskolát. Békésvárosa és reform. egyháza az ottani hatosztályos gymnasiumra évente két-két ezerrel adóznak s nem vonakodnak nagyobb áldozattól sem csak hogy teljes nyolczosztályos gymnasium birtokába jussanak. Gyula szintén gyűjti pénzerejét ez a helyi érdeknek megfelelő s mielőbb megnyitni tervezett katholicus főgymnasium létesítése s fentartására. Orosháza újabb eredetű polgári iskolájára 70 ezer forintot beépített s fizeti az intézet összes tanárait. Ezek ellenében Szarvas városa a helybeli főgymnasiummal szemben eddig nagyobb áldozatra alig volt kényszerítve, mert részint a földesuraság földbeli alapítványa, részint a békési ágost. hitv. evang. esperesség évi adozása részint a tanulósg befizetései — szükösen bár —

A SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCÁJA.

A trikolor alatt.

— Képek a múltból. —

Írta: BIBÓ LAJOS.

— A „Szarvas és Vidéke“ eredeti tárcája. —

I.

Bem apó jutalma.

Alig hiszem, hogy lenne véresebb föld az országban a *fehéregyházi* síknál.

Az a gróf Haller-féle kastély körül elterülő virágos völgy igazi szentelt föld, melynek minden göröngyéhez fájó emlékek tapadnak. Ott porladoznak a szabadságharc lángelkű költőjének hamva is.

A segesvári kopár oromról a mély völgybe alá meredő gránitoszlop, mely Skariatín orosz tábornok nevével csak a zsarnokság uralmát hirdeti, egygyel több ok nekünk ahhoz, hogy imádattal boruljunk le azon a földön s egy könyvet a jeltelen sirookban nyugvó hő: honvédek felett.

Hát bizony, furcsa idők voltak azok, csaknem mesések.

Tegnap még békésen szántogatott a székely az ugarban s ma már muszka hadsereg és Bem apó tábora fekküldte meg a Küküllő mindkét partját.

A föltámadott vihar gyorsan járt s egy-egy fényes

villáma beczikázta a félországot.

A fehéregyházi csatatérről szétröpítette a gyászt a bánatot:

Oda van az erdélyi hadsereg!

Menekült, ki a merre látott. A magyar tábor roncsaléka Szobennek vette útját, s az éj sötétjében találgatták, hogy ki maradt el, kinek virradott a tegnap utoljára?

Maga a vezér, az öreg bem is tűnődött.

Tegnap, a csata előtt küldött el két huszárt fontos okmányokkal a tartalék sereghöz s azóta a két fiúnak se hire, se hamva. Mintha elnyelte volna a föld. Nem tudott e két gyerekről senki.

És még a tábor a néma csendben egyre tovább haladt, a fehér egyházi vémező keleti szélén két huszár vágató alakja tűnt elő. Panyókára vetett mentéjüket lobogtatta a hűvös éji szél.

— Későn jövünk, pajtás! — szólalt meg az egyik s megecendesítette a róhanó állatot.

— Mintha táborfüzet látnék! — válaszolt a másik.

— Puskapor, füstszag terjeng a levegőben. Aztán miféle morgás az, a mit ide hajt a szél?

A két gyerek hallgatni kezdett s néma csend állott be. Egyszer aztán a fiatalabbik megragadta göröcsösen társának a karját.

— Hallod azt a zümmögő érseket?

— Hallom.

— A *kozákok danója*. Bánatos, szomorú nóta, hanem azért most diadal ének. Elveszett a magyar sereg, pajtás!

Többet aztán nem beszéltek semmit, haladtak tovább, mentek a biztos halálba, a győzelem mámorában dühöngő ellenség közé. Egyszer azonban a porosz-káló ló nagyot horkolt s félre ugrott az utból.

Ott hevert egy holttest. A csillagok fényénél látni lehetett, hogy az elesett honvéd dermedt karja akkor is göröcsösen szoritotta a kettétört kardot.

— István! — szolt most az egyik huszár társához s a véres tetem mellett megállította lovát.

— Nos, mi az?

— Neked apá', anyád, szerető testvéred, epedő mátkád van, míg nekem nincsen senkim . . .

— Aztán?

— Hát aztán tudod, elvinném én az izenetet, az irást magam is „Apó“-nak. Te meg forduly vissza, eredj a hol várnak könnyeznek utánad . . .

— A kihez ezek a szavak intézve voltak, szétmorzsolta egy könyvet szemében s felelet helyett neki vágott a remletes csatatérnek. Mikor társa u óerte, levont ujjáról egy gyűrűt s átadta neki.

— Ha megláttam, add vissza ezt annak a leánynak . . .

Az örtüzek vonalán már jóval belül jártak s ugy látszott, hogy szerencsésen fognak keresztül jutni a tobzódó táboron, mikor egyszerre óriási láрма kerekedik a hátok mögött s éktelen ordítás veri fel a csendet.

A két huszár sarkantyuba kapja a lovakat s neki vág a fekete éjszakának.

fedezgették azon évi kiadásokat melyeket a főgymnásium fentartása és továbbfejlesztése igényelt. Mind ezen körülmény meggyőzi a gondolkodót arról, hogy a hatvan év óta Szarvas városának is sokszerű szolgálatokat teljesítő főgymnásium méltán megérdemli a város jó akaratú támogatását akkor midőn továbbfejlesztésének érdekében kérelmével a város t. képviselőjéhez fordulni kénytelen.

2.) A főgymnásium által építendő tornacsarnok ügyének előmozdításával városunk szépítésére is kedvezőleg befolyne. Szépiszeti érzékel biró ember méltán bosszankodik azon, hogy éppen a főgymnásium a nagy templom, parochiak és központi iskolák környéke nem épül nem szépül.

A szemszuró összevissza dobált épület-halmaz szinte felkölti a közóhajt, hogy czélszerűség és szépítés érdekében ez épület-csoportban történjék máj valami változás. Másutt a templomot s iskolákat befásított terek sétányok ültetvények veszik körül. A mi templomunk iskolánk mind mintha szándékosan. Mintha bizony szégyenlenők Isten és emberek előtt bevallani hogy mi is létezzünk. A Dankó-féle iskola kaj-sza elhelyezése, mellett a disztelen rosszul kerített sétány a nagy templomuk a hozzá szögellő utcák irányától elterő helyzete a dögletes vízü körös felé vezető vakutcákra nyíló oldala, a granárium disztelen kiépítése, a főgymnásiumnak istálokra néző homlokzata mind-mind a szomorú mult kényserőségét emlegetik előttünk, melyben minden jogos ígérről lemondva megkellett nyugodnia a türt protestans felekezettnek mely ma élet népessége szerint az egyenjogúság igényével nézi korunk minden irányú gyors fejlődését.

3.) De meg méltányoló elismerésével a város serkenytőleg befolyne a tanulóknak tornászati kedvére azzal ha kért jegyzői lakot a főgymnásiumnak átengedné. Ha van alkalmas tornacsarnok: akkor azzal rendesen fokozódik a tornázás érdeke, na van czélszerű felszerelés: akkor önkényt kínálkozik annak használata. Most sem ügyetlen s nem is elmaradott tanulóink a tornázás an azon an városunk kért és rendelt áldozatában nyilvánuló figyelemessége még többre kötelezné a tanulókat. Bizonyos az, hogy

— Jel a halál, pajtás! — szól az egyik, mikor fejük fölött elsüvitenek az orosz fegyverek első golyói.
— Csak előre! Hátha? — s örült gyorsasággal iramodnak tovább.

Az ellenség egyre hátrább marad s abban a pillanatban, mikor már kezdenek szabadabban lélegzeni, előtük terem egy csapat mámoros kozák.

A két huszár kardja úzi villau az elöbukkanó hold sápadt fényében és azután arat a halál... A rémes csattogásból csak neha hallatszik ki egy-egy elhaló sóhaj, fájdalmas nyögés.

Azután csend lesz, fájó sima nyugalom.

De virradó hajnalokor, pirkadó napfeljöttkor Bem apó előtt állott a két gyerek, kócosan, véresen. A lovakról csurgott a verejték.

— Jelentem alássan, tábornok úr, megjöttünk!

Az öreg lengyel oda ölelte a két fiút kebléhez Nagy Szeben piacán s azt mondotta nekik tört magyarsággal:

— Derék gyerekek vagytok, fiaim!

Ez volt az egész jutalom, mit egy magyar tábornok katonáinak adhatott.

Hanem ez fölött a világ minden koronás érdemjelével! ..

a figyelem s érdeklődés serkenti az ifju nemzedéket arra, hogy művelődésének minden feladataival lelkesen foglalkozzék. A régi görögök itthmosi és olynthiai játékaik nemzeti ünnepély jelentőségével bírtak hajdanta s az oxfordi ér cambridgei egyetemi ifjuság csolnak versenyeit ma is egész Anglia ünnepeli s ezért volt és van ez ünnepélyeknek oly magas érdeke.

Nagy kötelező erőt sejtene s találma a tanulóknak abban, ha azon meggyőződésben lépne át a főgymnásium kiépítendő tornacsarnokának küszöbét hogy azt az ékes helyet a város adta át a tanulóknak, mert szives jó akaratú méltányolja a testi és szellemi nevelés minden érdekeit s büszke örömmel tekint ép és egészséges tanulására.

Ez volna a tanulókkal szemben a tettben nyilatkozó szép üdvözlés megtestülése: adj' Isten erőt, egészséget;

4.) Ezek mellett az építendő tornacsarnok a városban ben élő s ülő életmódot folytatni kénytelen közönség, túlzottság gyakorlatainak végzésére is alkalmassá tétetvén, legalább az őszi és téli időszakban kedves találkozási helye lenne azoknak, kikre nézve a testgyakorlat élet-szükség. Többen tán mosolyognak ez észrevétel. Ezt bizonyosan, csak azért teszik, mert nem ismerjük baját nyomorúságát s nem gondolják meg, hogy az egyoldalú ülő életmód mennyire fölemészti a test erejét és mennyire alássa életképességét. Hasonlítsuk csak össze a szabókat, szücsöket az ácsokkal és kőművesekkel vagy a kereskedőket és hivatalnokokat a gazdálkodók és bérlőkkel s már a test alkati és fejlődési különbsége is meggyőzhet állításunk igazságáról. Miért zárjuk el az ilyen foglalkozást az önkéntől az alkalmat arra, hogy testi életünket ápolhassák és teljesíthessék. Közös használatu tornacsarnokunk ezekkel szemben is azon üdvözlés tettegesülése lenne. „adj' Isten erőt, egészséget“!!

5.) Ez végre remélhetőleg okos beosztás melletti kiépítése által a tornacsarnoknak városunk is nyerne oly alkalmas közhelyiséget, mely népesebb összejövetelek, lakomák, gyűlések, köz-ünnepélyek tartására, rendezésére minden eddigi helyiségeinknél alkalmasabbnak bizonyolna. Ez sem mellékes és alárendelt érdek városunkban, hol ma holnap nem található fel a társas életnek azon kezdetleges kényelme sem, melyet ma a maga sorsa felett rendelkező kis falucska is meg ad az ott lakóknak. Rég óta sajnálkozva emlegetjük hogy nincs népesebb társas összejövetelekre alkalmasabb helyiségünk városunkban. Közmulatságainkat a „Bárány“ formátlan helyiségében tartjuk. Ezt egészségi tekintetből régen betilthatta volna az orvosi kar, mert mulatságra nem de egészség kockáztatásra ez igen is alkalmas helyiség. Ha aztán népes közgyűlések tartásáról van szó: akkor jó-roz idöben a városházának udvarán, vagy legfeljebb az istállókból alakított Károlyi-féle helyiségek egyedüli menedékeink. Ezért aztán nem is igen láthatja magát Szarvas községe teljes számban és díszben együtt sehol. — Talán még ezen a fogatkozón is segíteni lehetne oly alkalmas tornacsarnok kiépítése által, melyhez a város adna helyet.

— Mind ezeket figyelembe véve a főgymnásium kérvényét a jegyzői lakra vonatkozólag Szarvas városának s kivált a t. képviselőnek jó akaratába s méltányosságába ajánlva mondom: „adj, Isten erőt, egészséget“!

Városi képviselő.

M i u j s á g ?

— **Közegészségügyi felügyelő.** Dr. Téry Ödön belügyministeri közegészségügyi felügyelő a difteritisz járvány eljártására tett közegészségügyi intézkedések megvizsgálására megyénkbe érkezett. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy városunkban a difteritisz járványos fellépte már jó ideje megszűnt s a jelenben csupán egy difteritiszos betegünk van.

— **Az asphalt járdát** a napokban a városháza nyugati oldalán elkészítették.

— **A vízbe ölte magát.** Matusik Mihály helybeli fiatal földműves legény a miatti féltelmében, hogy besorozzák katonának, f. hó 10-én a Körös hídjáról leugrott s a vízbe fullt.

— **Műkedvelő előadás.** A szarvasi ifjuság egy műkedvelői előadásra készül. Elő fog adni Tóth Ede „Kintornás család“ című népszínműve. Rendezőül az ifjuság Gólian Soma adóügyi jegyzőt nyerte meg kinok neve elég garantiát nyújt az előadás sikerére nézve. A próbák már ezen hét folyamán megkezdődnek.

— **Nyilvános számadás:** A helybeli polgári leányiskola helyiségeiben 1893 év október 4-iktől 1894 év márczius 9-ikig tartott 12 fillér estély összes bevétele: 99 frt 42 kr. kiadása: 67 frt 23 kr. tiszta jövedelem: 32 frt 19 kr, mely összeg a helybeli polg. leány iskola penztárába szolgáltatott be. Szarvas 1894 április 9. Lukes Ilona Mihály Melanice.

— **Az országos Kossuth-szobor-bizottság** tagjaiul Békésmegyéből a következő négy tagot választották: Beliczey István, Fábry Sándor dr. alispánhelyettes, Hajnal István dr. és Terényi Lajos országgyűlési képviselő. A Kossuth szobor gyűjtésére Békésmegyében is nagyszabású mozgalom indult egyesek már is nagy sikerrel kezdték meg a gyűjtést.

— **A Békésmegyei gazdasági egylet** igazgató választmánya vasárnap április hó 15-én a. e. 9 órakor B. Csabán a casinó helyiségében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A pünkösdi hétfőjére elhatározott löverseny programjának megállapítása s a rendezőség megválasztása. 2. A bíráló bizottságok keretének megállapítása a m.berényi kiállítás alkalmából. 3. Több vármegyei szabályrendelet bemutatása. 4. Le- és átiratok, és 5. Folyó ügyek.

— **A szarvasi ev. templomépítő bizottság,** mint nekünk jelentik, legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a város két pontján két evang. templomot építet. A határozatot nagy többséggel hozták Áchim eszperes ellenző szavazatával szemben, aki az egy templom felépítése mellett figyelemre méltó argumentumokat hozott föl.

— **Ismét egy önfelakasztás.** Vavrek Pál helybeli 42. éves földművelő f. hó 10-én délután saját házában padlásán felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka anyagi romlás.

— **A távbeszélő jóváhagyva.** Hieronymi Károly Békésmegyéhez leérkezett rendeletével helyben hagyta a vármegyének azt a határozatát, hogy a köz-igazgatási telefont létesítse és erre 12,000 frtos kölcsönt kössön az utadó-alap terhére. Egy lépéssel tehát ismét közelebb jutottunk. Ezzel egyidejűleg megemlítjük, hogy Szeghalom köz-égo a telefon létesítése ellen fellebbezéssel él.

— **Czivil kadétok.** Érdekes újítás az, a melyet katonai téren legközelebb be fognak hozni. Ez az újítás abból áll, hogy azoknak, a kiknek kedvük van a katonai pályára lépni, nem szükséges valamely katonai nevelőintézetet elvégezniök, hanem jelentkezhetnek egy u. n. kadét-vizsgára. — Ugyanez áll azokra nézve is, a kiknek önkéntesi jogosultságuk nincs. Mielőtt ezt a kadét-vizsgát letehetnék, egy évig kell reá készülniök és ha a vizsgát sikerrel letehetnék, kadétrangot kapnak. Ezeket a kadétvizsgákat évenként egyszer, október 1—10-ig tartják. A sajátkezűleg írt folyamódványban meg kell az illetőnek jelölnie, hogy mely fegyvernemnél kíván szolgálni és aztán a vizsgát illető fegyvernemnek megfelelő kadétiskolában teszi le. Ez a praktikus újítás valószínűleg azt fogja eredményezni, hogy a katonai pályára a polgári társadalomból igen számosan fognak menni, mert a katonatiszti rang megszerzése ezzel nagyban meg lesz könnyítve.

— **Gondócs Benedek utódja.** Schlauch Lőrincz nagyváradi biboros püspök, a Wenheim grófoknak, mint patromusoknak presentációja alapján Gróth Ferencz, Gyula város derék szülöttét, a nagyváradi Orsolya szültek zárdapapját nevezte ki Gyulára plébánosnak. A kinevezés Gyulán nagy és általános örömet kelt, mert a kinevezettben mindazon erények

felelhetők, melyek elődjét, Gündöcs Benedeket, olyan népszerűvé tették Gyulán.

— **Az iparossegédek adója.** Az iparosok között általános panaszok tárgyát képezte a kereseti adó kivételénél országsszerte követett azon eljárás, melyhez képest a segédek I osztályu kereseti adóját a munka adóra rótták ki, még pedig egy összegben annyi segéd után, a hányat a műhelyben össze konskribáltak. Ez ügyben a kereskedelmi kamarák s a fővárosi ipar-testületek is mozgalmat indítottak, mely, mint értesülünk, eredményre vezetett. A pénzügyminiszter ugyan is körrendeletet adott ki, melyben elrendeli, hogy 1894-től fogva a kereseti adó közvetlenül a segédek és segéd munkások neve alatt vetendő ki; az állandóan alkalmazott segédek kereseti adója attól a munkaadótól szedendő be, kinél a segédek az adó tartozás esedékessége napján alkalmazásban állanak ellenben azoknak a segédeknek adója, kik állandóan alkalmazva nincsenek, közvetlenül az adóköteles féltől szedendő be. Ez által sok zaklatásnak lesz eleje véve.

— **Rendőri hírek.** Pirics János „Csalin“ községi illetőségű 30 éves nőtlen péksegéd, ki a közel múltakban hatóság elleni erőszakoskodás és testi sértés miatt a gyulai kir. törvényszék börtönében 8 hónapot ült, Szarvason ismételtén elkövetett közrend elleni kihágási és veszélye miatt illetőségi helyére toloncoltatott. Hasonló eljárásban részesültek Mizsei József és ennek neje Fekete Veron igazolvány nélküli kis-kun-félegyházi illetőségű csavargó egyének is.

— **Bíró előtt.** I. A költ.

Nehéz szürkankóval bandukoltak fel a bírósághoz s lenyitottak a tárgyalási terembe. A bíró nyomban hozzá kezd a kihallgatáshoz.

— Mondja el kend, hogy történt a dolog? —

szól az egyik subáshoz.

Az atyafi bök egyet a szürkankón s végig dörzsöli a kiviackolt bajuszt.

— Mőntünk a tében komával a disznótorba, mikő megláttunk a csapáson egy nyulat. Én nyomban elhasáltam, hogy ráborítom a didergő jószágra a subát, mikő...

— No, mondja kend tovább! — biztatja a bíró.

Hát a nyul a képőmbe rugta a havat, hogy egy szőmöt se láttam, csak oda száltam a komának „üss a fejre koma!“

— Hát aztán?

— A koma meg ütött, aszt...

Az előadásban idáig jutva, fejét oda tartotta a bíró elé s így folytatta:

— Ide tanált őtni a kampóssal, ni!

Biz ott még akkor is látszott jól a kampósnak a nyoma.

— Hát a nyul? — kérdezte a bíró.

— A nyul? fujja kis bajusza alól a felperes, — a mőg elszaladt!

— Mit akar hát most kend?

— Hát csak azt jelentjük le a tekintetes urnak, hogy vissza válaalom a pőrt, kvittek vagyunk má a komával, tegnap én is bevtertem a fejét, ahun látszik a helye!...

II.

A suba és az anyjuk.

A büntetési ügyek bírāja indulatosan fordul az előtte álló tanyaihoz.

— Mi járatban van, mondja már egyszer.

— Mőgtisztelem az urat, a netáni ügyemben gyűttem vóna.

— El lopták? Ki lopta el?

— Dehogy is. Eltévelyedet az anyjuddal a kit egy kicsit meglegyinttettem.

— Aztán most mit akar.

— Hát kurentályak kérőm.

— Kit? A feleségét?

— Jó is volna! Hát a subát, hisz az anyjuddal úgy is visszakerül!...

Ezredéves kiállítás.

Az 1896-iki ezredéveskiállítás szerzési előmunkálatait lényegükben befejezték és most már a tulajdonképeni kiállítási munkák időszaka kezdődik. Az országos bizottság és a csoportbizottságok megállapították a kiállítás mindegyik osztályának programját és kereteit; — sok merész újító eszmét fogadtak el, nagyra törő célokat tűztek ki. A kiállítás ügyeit intéző kor-

mány férfiak nem riadtak vissza semmi költségtől, hogy úgy az egész kiállítási terület, mint az egyes kiállítási épületek méltó színhelyei legyenek az országos ezredéves versenynek, a megvalósítandó nagy eszméknek. A tavaszi idő beállásával száz meg száz munkás kez jön mozgásba, hogy a város ligetét átalakítsák az ezredéves kiállítás színhelyévé, a hol aztán föl lehet építeni a csarnokokat, a melyek a nemzeti munka remekei befogadják majd. Végül a kiállítási igazgatóság szét küldte már a bejelentési iverk tiz ezreit és minden városban, minden megyében működnek már a közlegek, akik az egyes kiállítóknak megadják a szükséges utbaigazításokat. „Most a nemzet munkásain a sor hogy a kijelölt, kitűzött kereteket betöltsék. Tehetségünk és szorgalmuk eredményeivel, bejelentsék az ész és a kéz remekait, melyek bemutatásával tanusítani fogják hogy ezer év múltával a műveltség milyen magas fokára emelkedett a nemzet, az ő termelés az ő ipar, a kulturális haladás minő alkotásai és vívmányai biztosítják a magyar államnak a második ezredévet. A legutóbbi hetek eseményei elterelték az ország figyelmét az 1896-iki ezredéves kiállítással. De ez az idő nem veszett kárba. A nemzeti lelkesedés hatalmas megnyilvánulása fölkellette az egész művelt világ érdeklődését és a nemzet minden fia most még inkább megfogja ragadni az alkalmat, mely 1886-ban kínálkozni fog arra hogy a világgal megismertettük a most megnyilatkozott erkölcsi erősek szelleme és anyagi hatalmi eszközeit is. Az időpont most a legkedvezőbb. „Most mikor az egész magyar nemzet anynyira egynek érezte magát, most gondoljon mindegyikünk arra, hogy a millenium ünnepén mivel fog a maga részéről hozzájárulni ahhoz, miszerint a nemzeti, próbatétel a nagyszabásu kerethez, a kitűzött célhoz, az ezrededenként csak egyszer ismétlődő alkalomhoz méltó legyen. És már most szükséges hogy mindegyik kiállító jelentkezzék; mert így egyrészt a kiállítóknak kellő idejük marad, hogy a kerületi bizottságtól utbaigazítást kérjenek és a bejelentett tárgyak kivételére megfelelő gondot fordítsanak, másrészt pedig a rendezéssel megbízott közlegek gondoskodhatnak arról, hogy az idejekorán bejelentett kiállítási tárgyak kellőleg érvényesüljenek és a nemzeti muszka millió és millió remeke harmonikusán rendezett, minden részletében gondosan egybeillesztett egészet képezzen. Itt-ott rebesgetnek közhíreket a kiállítás előadásáról. A leghatározotabban állithatjuk, hogy ezeknek a mendemondóknak semmi alapjuk sincs. Kiállítás technikai szempontból semmi ok sincs az előadásra, mert az egyes-egyedül csak a kiadások növelését eredményezné. Egyesek bizonyos nagyszabásu küzmunkák befejeztétől, akarnak függővé tenni a kiállítás megtartásának idejét. Ez képtelen kívánság mert a hatalmasan haladó Magyarországnak most már mindig fognak nagy küzmunkák folyni de a magyar állam megalkotásának ezredik évfordulója úgy a mint a köztudalom azt megállapította olyan mozzanat, a melyhez képest még a legnagyobb szabásu küzmunka is elenyészik. Tehát itt az ideje hogy a nemzeti munka összes képviselői az alkalmat, a hol a hazafias felbuzdulást, évezredre szóló alkotásban megtestesíthetik, siessenek megragadni és az 1896-iki milleniumi kiállításban bemutatandó remekeiket, az illetékes közlegeknél bejelenteni tovább ne késsenek.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1893. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr

7415. v. 7411. v. 7413. v.
Szarvas indul: 3:45 éjjel 9:33 d. e. 1:55 d. u.
Mező-Túr érk: 4:35 „ 10:19 „ 2:41 „

Mezőtúr-Szarvas,

7416. v. 7412. v. 7414. v.
Mező-Túr indul: 7:47 d. e. 12:35 d. u. 4:58 d. n.
Szarvas érk: 8:33 „ 1:21 „ 5:44 „

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.
Arad ind: 8:20 d. e. 1:25 d. e. 9:45 este
Csaba érk: 9:20 „ 12:58 d. u. 11:30 „
„ ind: 9:25 „ 1:23 d. u. 11:45 éjjel
Mező-Túr érk: 10:29 „ 2:51 „ 1:29 „
„ ind: 10:30 „ 2:59 „ 1:33 „
Szolnok érk: 11:15 „ 4:05 „ 2:45 „
„ ind: 11:22 „ 4:20 „ 3:00 „
Budapest érk: 1:20 d. u. 7:25 este 6:30 reggel

Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest ind: 1:55 d. u. 10:00 este d. e. 1:8
Szolnok érk: 3:53 „ 11:04 „ 1:07 éjjel
„ ind: 4:02 „ 11:14 „ 1:37 „
Mező-Túr érk: 4:47 „ 12:18 „ 2:46 „
„ ind: 4:48 „ 12:25 „ 2:49 „
Csaba érk: 5:52 „ 1:53 „ 4:17 „
„ ind: 5:57 „ 1:13 „ 4:37 „
Arad érk: 6:57 este 3:50 „ 6:60 regge

(Érvényes 1893. november 25-től.)

Szarvas-Mezőhegyes.

Szarvas ind. reggel 4:10 p. d. u. 1:43 p
Csabacsüd „ „ 4:34 p. — — —
Kis-Szénás „ „ 5:08 p. d. u. 2:45 p
N.-Szénás „ „ 5:44 p. d. u. 3:25 p
Orosháza „ „ 6:27 p. d. u. 4:13 p
Tót-Komlós „ „ 7:25 d. d. u. 11 p
Ambrózfalva „ „ 7:3 „ „ 11 p
Pitvaros „ „ 7:5 „ „ 11 p
Mezőhegyesre érk. „ „ 8:6 „ „ 11 p

Mezőhegyes-Szarvas

Mezőhegyes ind. délelőtt 9:34 p. este 7:05 p
Pitvaros „ „ 9:54 p. este 7:24 p
Ambrózfalva „ „ 10:07 p. este 7:37 p
Tót-Komlós „ „ 10:30 p. este 8:— p
Kardoskut „ „ 10:56 p. este 8:28 p
Orosháza „ „ 11:60 p. este 8:50 p
N.-Szénás „ „ 12:19 p. — — —
Kis-Szénás „ „ 12:28 p. — — —
Szarvasra érk. „ „ 1:42 p. — — —

Orosháza-Szarvas.

Orosháza ind. reg. 6:25 p. N.-Szénás ind. reg. 7:25 p
Kis-Szénás „ „ 8:11 p. Szarvasra érk. „ 8:59 p

Felelős szerkesztő: DEUTSCH ARTHUR.

Kiadó és laptulajdonos: SÁMUEL A.

HIRDETÉSEK

Csődtömeg eladás.

Braun József és fia szarvasi bej. börgyáros cég csődtömege tulajdonát képező alantabb megjelölt nyers és kikészített bőrök ajánlati verseny útján eladatnak a következő feltételek mellett:

1.) Eladás tárgyát képezik:

a.) A csőd leltár egyes tételei alatt foglalt a leltározás feltétele óta azonban részben fel s átdolgozott nagyobb mennyiségű blank, barkás pitling és huzóbőrök, nyers tehén és ökrbőrök kicserzett és zsirozott tehén, ökör és borju bőrök. — I. és II-szor cserzett és színezett spalt bőrök, 5182. kilogram talp. — Ezen összes ingóknak szakértő szerinti becseréteke 46652. frt.

b.) A csőd leltár 149—259 tételek alatt előforduló 10980. frt 48 krra becserült, közadós bürözletéhez tartozott különféle bőrárak és czipész kellékek.

2. Az ajánlat legkésőbbben f. April hó végéig alulírott csődtömeggondnok kezéhez, még akár a fenti összes árak is ingókra, akár a leltár egyes tételei alatt foglalt árakra külön-külön pecséttel lezárt borítékban és a becserétek 10%-ának megfelelő bánatpénzzel együtt adandó be, — később beadott zárt ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak, — az ajánlatban az egyes tételekre ajánlott ár külön-külön feltüntetendő.

3.) Az ajánlat az ajánlattevőre feltétlenül kötelező, s vissza lépés esetén nem csak bánatpénz vesz oda a csődtömeg javára, hanem a vissza lépés által a csődtömegnek okozott esetleges károkért is felelő lesz a vissza lépő ajánlattevő.

4.) A csödválasztmány a beadott ajánlatok felett f. évi Május hó 5-ig határoz, őt azonban a legnagyobb ajánlat sem kötelezi, felelőséget az ajánlati verseny felhívás folytán semmi tekintetben sem vállal, s a szabadrendelkezési s határozási jogot magának minden irányban fenntartja esetleg tetszése sze int a szóbeli versenyt is elrendelheti.

5.) Ha a végleges választmány valamelyik ajánlattevőnek ajánlatát elfogadja, az köteles a határozat közlése után azonnal a vételért 50% erejéig készpénzben átírott tömeggondnok kezéhez kiegészíteni, s a hátralék vételért a megvett ingók átvétele előtt ugyancsak a tömeggondnok kezéhez készpénzben teljesen kifizetni. Az átvétel a határozat közlése után 15 nap múlva okvetlen eszközöndő.

6.) Az eladás tárgyát képező áruk, a csödlaltár s illetve a csöd kiütése óta feldolgozott bőrök jegyzéke, valamint ezen feltételek tömeggondnoknál, illetve közbejötté mellett bármikor megtekinthetők.

7.) A vevő bánat pénze vissza tartatik és a vételárba betudatik, a többi ajánlattevő bánatpénze azonnal visszaadatik.

Megjegyeztetik végül, hogy a vevő, közadós gyár helyiségeit a gyárberendezési tárgyakkal külön felvételek alatt tömeggondnoktól bérbe veheti

Kelt Szarvason 1894. April hó 10-én
Dr. Szemző Gyula,
Braun József és fia szarvasi bej. bórkereskedő cég csödtömeggondnoka.

Egy Jegesszekrénny

diszes és igen jó karban lévő

vendéglősöknek és mészárosoknak

legalkalmasab

jutányos áron eladó

Perczel János

szukrászdájában.

WALLA JÓZSEF

azementáru-gyára, építési
anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

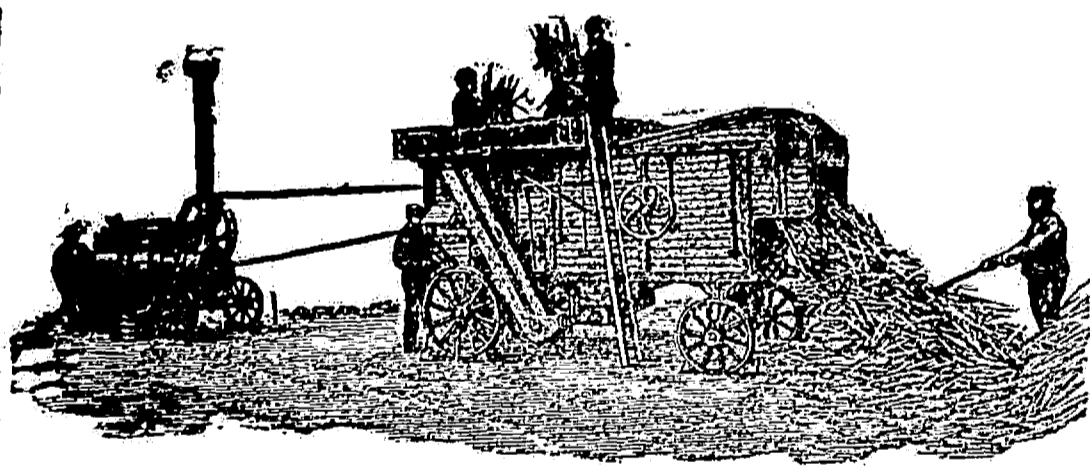
<p>Vállalkozik: GRANITTERAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZŐKÓKUTAK, CEMENT-LAPOK és MOZAIK-LAPOKKAL KŐVEZÉSEK elkészítésére stb.</p>	<p>Raktárt tart: KERAMIT-LAPOK KELHIMILAPOK, METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KŐFEDÉLPÉP, TŰZÁLLÓ TÉGLAI, KÉMÉNY-RAKVÁ- NYOKBÓL stb.</p>
--	--

Gyári raktára a
gátenaul Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Gyári raktára a
gátenaul Portlandi
cement és vízhat-
lan mész-gyárnak.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját HAZAI gyártmány

Kelvező feltételek

Gőzcseplőgépek

Legjártányosabb árak.

Rövidített levelezés:
Gazdasági Gépgyár, Budapest.

ELSŐ MAGYAR

Gazdasági gépgyár részvény-társulat.

Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 7.

Intés Cognackereskedőknek.

Éva intünk

utánzott Tokaji Cognac vételére,
miután ezt

MINDEN EGYES ISMÉTELÁRUSITÓNÁL
elkoboztattandjuk.

UTÁNZOTT

mindazon Tokaji Cognac, mely nem az

egyedüli Tokajban létező

Első Tokaji Cognacgyárból.

származik, és mely az ezen Tokaj városa által

bejegyzett

védjegy

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR TOKAJBAN.